

Finnmark politidistrikt

Trusselvurdering 2025

Versjon 1.0/utgitt februar 2025

Innhold

Forord	3
Sammendrag	4
1. Drivkrefter i trusselbildet	5
1.1. En mer uforutsigbar verden	6
1.2. Teknologi og kunstig intelligens	6
1.3. Samfunnsutviklingen i Finnmark	6
1.4. Klima og miljø	6
2. Trusler mot liv og helse	7
2.1. Grov vold og psykisk uhelse	8
2.2. Partnervold og vold i nære relasjoner	8
2.3. Voldtekt	8
2.4. Seksuelle overgrep mot barn	9
3. Trusler mot tryggheten	10
3.1. Ungdomskriminalitet	11
3.2. Narkotika	11
3.3. Organiserte kriminelle miljøer	11
3.4. Ulovlig befatning med våpen og eksplosiver	11
4. Trusler mot digital sikkerhet	12
4.1. Digitale bedragerier	13
4.2. Kunstig intelligens	14
4.3. Datainnbrudd og -tyveri	14
4.4. Digital utpressing og deling av film og bilder	14
5. Trusler mot naturen og økonomiske verdier	15
5.1. Arbeidslivskriminalitet	16
5.2. Ressursgrunnlag, dyrevelferd og miljø	16
6. Trusler mot demokratiet	17
6.1. Bruk av sammensatte virkemidler	18
6.2. Utenlandsk etterretning	18
6.3. Trusler mot grensesikkerhet	19
6.4. Maritim etterretning	19
6.1. Trusler mot ro og orden og hatkriminalitet	19

Forord

Det er trygt å leve i Finnmark for de aller fleste av oss. De fleste av innbyggerne er lovlidige, og vi kan føle oss trygge når vi beveger oss i nærmiljøet og sentrum av kommunen der vi bor. Likevel er det også mange som merker kriminaliteten, ved at de selv eller noen de står nær blir rammet.

I Finnmark er det på mange måter oversiktlige forhold, der folk kjenner hverandre og vet stort sett hva som foregår. Samtidig foregår mye av kriminaliteten i det skjulte og blir ikke avdekket. Vi vet også at bak kriminaliteten ligger det ofte utfordringer og behov for hjelp som politiet ikke kan løse alene. Det er viktig at vi i Finnmark jobber sammen og finner løsninger som fungerer her hos oss.

Dette er første gang politiet gir ut en åpen lokal trusselvurdering for Finnmark. Vi ønsker å sette innbyggerne, næringslivet, kommunen og andre offentlige aktører i stand til å ta gode valg og engasjere seg for å bidra til trygghet og sikkerhet. Hensikten er å fremme mer dialog om de mest alvorlige utfordringene som truer innbyggernes og samfunnets trygghet og sikkerhet.

Vi er alle påvirket av en verden som er mer urolig enn den har vært på veldig lenge. Nordområdene er det strategisk viktigste området for Norge, og vi i Finnmark er sårbare for det som kalles sammensatte virkemidler og påvirkning. Beredskap og sikkerhet tar mye større plass i politiets arbeid enn tidligere, og vi må alle i Finnmark forberede oss på at det kan komme kriser som vi ikke har trodd kan skje. Derfor får også den sikkerhetspolitiske situasjonen og truslene mot demokratiet en vesentlig plass i vår lokale trusselvurdering.

Dette er vår forståelse av situasjonen og det vi velger å løfte frem i februar 2025. Situasjonen er i stadig utvikling og kan endre seg. Andre kan og vil ha andre opplevelser og vurderinger. Vi vil gjerne høre om dem, for å lære mer og for å samarbeide om å forebygge kriminalitet og skape trygghet og sikkerhet for alle oss som bor og reiser i Finnmark. Takk til dere som deler bekymringer og informasjon med oss. Vi ønsker mer dialog og samarbeid.

Februar 2025

Ellen Katrine Hætta
Politimester

Sammendrag

Finnmark i all hovedsak er trygt for innbyggerne. Samtidig er det drivkrefter som gir alvorlige utfordringer og trusler. I en farligere verden med sammensatte trusler og påvirkning er det behov for å styrke motstandskraften i befolkningen og samfunnet. Den teknologiske utviklingen og kunstig intelligens gjør oss mer sårbare for kriminelle aktører. Samtidig kan befolkningsnedgang og en aldrende befolkning i Finnmark gi utfordringer, og klimaendringene kan lede til flere hendelser som truer liv og helse.

Rus kombinert med psykisk uhelse trekkes fram som en alvorlig risiko for at det kan skje grov vold med alvorlige konsekvenser i Finnmark. Partnervold og vold i nære relasjoner er skjult, med mørketall og behov for nært samarbeid mellom offentlige aktører. Voldtekt skjer ofte på fest med unge involverte, og blir ofte ikke anmeldt.

Noen få ungdommer med sammensatte utfordringer kan stå bak mange lokale saker med ungdomskriminalitet. I Finnmark er det også enkelte personer som kjøper og selger større mengder narkotika og har tilknytning til kriminelle nettverk. Det er noen grupperinger som er noe mer organisert og profesjonalisert. En høy andel lovlige våpen gjør det viktig med kontroll.

Digitale bedragerier er et økende problem som rammer mange. Kunstig intelligens gjør det lettere å begå seksuallovbrudd, organisert kriminalitet og bedragerier. Datainnbrudd og digital utpressing rammer både bedrifter og enkeltpersoner.

Lov- og regelbrudd i arbeidslivet rammer blant annet utenlandske arbeidstakere i flere bransjer. Kriminalitet som truer natur, dyr, miljø og kulturminner kan true viktig og varige verdier i Finnmark.

En forverret internasjonal situasjon og Russland krig i Ukraina har aktualisert bruk av sammensatte virkemidler for å svekke demokratiet og tilliten i Norge. Innbyggerne, bedrifter og offentlige virksomheter i Finnmark er utsatt og sårbare, både fysisk og digitalt. Fremmed etterretning og rekruttering til oppdrag foregår skjult. Naboskapet med Russland og den norsk-russiske grensen gir også egne grenserelaterte trusler både på land og sjøen. Samtidig kan aktuelle konfliktlinjer i Finnmark skape trusler mot ro og orden, aktivisme og hatkriminalitet.

1. Drivkrefter i trusselbildet

Utviklingen av kriminalitet og sikkerhetstruende virksomhet henger sammen med samfunnsutviklingen. Her beskrives noen utviklingstrekk som påvirker trusselbildet.

Det er betryggende at 85 prosent av innbyggere i Finnmark føler seg trygge når de ferdes alene på kveldstid i sentrum av sin kommune. Samtidig finnes det alvorlige utfordringer og trusler mot både individ og samfunn.

1.1. En mer uforutsigbar verden

Forverring av globale situasjonen, stormaktsrivalisering og Russlands angrepskrig mot Ukraina har direkte konsekvenser for folk og samfunn i Finnmark. Med Russland som en mer uforutsigbar og risikovillig nabo i lang tid fremover må hele samfunnet på en annen måte enn tidligere stå imot sammensatte trusler og være forberedt på krise og krig.

Finnmark er del av Norges viktigste strategiske område, og er samtidig av militærstrategisk betydning for Russland. Samtidig viser Kina økende interesse for nordområdene og Arktis. Sammensatte trusler som desinformasjon, påvirkning, skjulte investeringer i strategisk næringsvirksomhet, forstyrrelser i forsyningskjeder, innsidere i private eller offentlig virksomheter, samt hyppigere digitale angrep er blitt en del av dagens trusselbilde.

Utviklingen utfordrer hver enkelt innbygger, offentlige og private virksomheter og hele samfunnet på nye måter. Situasjonen vil fortsette å endre seg, og det vil kreve mye å etablere og opprettholde en felles forståelse og styrke den samlede motstandskraften i hele det sivile samfunnet i Finnmark.

1.2. Teknologi og kunstig intelligens

Utviklingen av kunstig intelligens vil løse komplekse oppgaver som kan revolusjonere mange samfunnsområder. Samtidig skaper en høy grad av digitalisering sårbarheter hos hver og en av oss og i de aller fleste offentlige og private virksomheter i Finnmark.

Terskelen for bruk av digitale verktøy senkes, og kriminelle aktører bruker kunstig intelligens til bedragerier, sosial manipulasjon og seksuell utpressing. Statlige aktører utnytter digitale verktøy for bevisst spredning av feilinformasjon, der målet er økt konfliktnivå.

Det blir vanskeligere å skille mellom kriminalitet og sikkerhetstruende aktivitet. Infrastruktur, samfunns-kritiske funksjoner og teknologiske systemer får større risiko for dataangrep eller hybride angrep. Kryptering og annen teknologi gjør det lettere å opptre anonymt og vanskeligere å avsløre og straffeforfølge de som står bak.

1.3. Samfunnsutviklingen i Finnmark

Fraflytting og en aldrende befolkning vil ha betydning for evnen til å yte offentlige tjenester mange steder i Finnmark. Bosetting har betydning for nasjonal sikkerhet og evnen til å opprettholde sivil tilstedeværelse og håndtere utviklingen fremover.

Knappe ressurser og redusert tilgang på menneskelig kapasitet og kompetanse kan gjøre det vanskelig å ivareta tjenester for sårbare grupper. Sosiale og økonomiske utfordringer kan sammen med psykisk uhelse øke risikoen for rus, vold og annen kriminalitet.

Kulturelle og politiske konfliktlinjer kan sette grupper opp mot hverandre. Polarisering og radikalisering kan gi økt sårbarhet for skadelig påvirkning av meningsdannelsen fra aktører med ønske om å svekke demokratiet og tilliten i samfunnet.

1.4. Klima og miljø

Klimaendringer vurderes som en eksistensiell trussel, og nordområdene er sterkt berørt. Konsekvensene kan true mat- og vannsikkerhet, og lede til lede til tap av natur og påvirke økosystemer. Global migrasjon vil kunne utfordre økonomi og samfunnssikkerhet.

Mer og hyppigere ekstremvær og langt mer nedbør kan føre til flere hendelser som truer liv og helse. Bærekraftig forvaltning av fiskestammene er en del av nasjonens matsikkerhet.

Interessemotsetninger og aktivisme knyttet til ressursutnyttelse, kraftutbygging, urfolks rettigheter og naturvern kan forventes å øke i Finnmark.

2. Trusler mot liv og helse

Vold og overgrep rammer enkeltmennesker og kan ha umiddelbare konsekvenser for deres liv og helse. Langsiktig kan slike opplevelser gi tapt trygghetsfølelse, livskvalitet og psykisk helse.

2.1. Grov vold og psykisk uhelse

Psykisk uhelse i kombinasjon med rus har de siste årene blitt aktualisert som en driver for vold. Personer med stort voldspotensiale utgjør en alvorlig trussel mot seg selv, i sine nære relasjoner og mot tredjeperson. Sammen med andre risikofaktorer som livskriser og skadelig rusbruk kan alvorlige psykiske lidelser forsterke risiko for vold.

Vold utøvd av personer med alvorlig psykisk uhelse utgjør en av de alvorligste truslene ved enkeltstående hendelser i Finnmark. Samarbeid mellom offentlige aktører er viktig for å forebygge.

2.2. Partnervold og vold i nære relasjoner

Vold i nære relasjoner skjer i alle samfunnslag. Volden er i mange tilfeller gjentakende og involverer verbale trusler, psykisk vold og fysisk vold, som i verste fall kan ta livet av den som rammes. En del barn er vitne til vold i hjemmet og blir i noen tilfeller selv utsatt for vold.

Finnmark har et høyt antall saker hvor det er mistanke om fysisk eller psykisk vold mellom familiemedlemmer eller andre nærstående. Volden utøves i private rom og kan være vanskelig å oppdage. Taushetskultur og tabu kan føre til at de som rammes ikke ønsker å anmelde. Det kan være store mørketall.

2.3. Voldtekt

De fleste som meldte om voldtekt i Finnmark har hatt en relasjon av varierende varighet med gjerningspersonen i forkant, og ofte har hendelsen skjedd i forbindelse med fest. I mange tilfeller er partene ungdom eller unge voksne som har ulik oppfatning i etterkant av hva som har skjedd.

Antall anmeldte seksuelle overgrep mot voksne har vært stabilt i Finnmark de senere årene. En stor andel som utsettes for voldtekt kontakter ikke politiet. Det kan skyldes skam, skyldfølelse eller påkjenningen ved å anmelde. Antallet seksuelle overgrep i Finnmark er antakelig større enn det som vises i politiets registre.

Er du eller noen du kjenner utsatt for partnervold?

- Se nettsiden til politiets kampanje [Hvor lite skal du finne deg i?](#)
- Meld fra til [din lokale politistasjon](#) eller kontakt politiets nettpatrulje på [Facebook](#) eller [Instagram](#).
- Be om støtte og hjelp fra:
 - [Støttesenteret for kriminalitetsutsatte](#)
 - [Fri rettshjelp](#)
 - [Kompetanseteamet mot negativ sosial kontroll og æresrelatert vold](#)
 - [Ditt lokale krisesenter](#)
 - [Alternativ til vold Finnmark](#)

Har du fått vite om tilfeller av partnervold gjennom ditt yrke?

- Her kan du lese om [opplysningsplikt og avvergingsplikten](#)

Råd til foreldre og andre foresatte

- Engasjer deg i barnas liv på internett
- Snakke med barna om deling av bilder og videoer
- Barn bruker internett til å utforske egen seksualitet. Snakk med dem om det
- Foreldre har en sentral rolle i å lære barn å sette grenser
- Vær tilgjengelig og spørrende. Vis tydelig at du vil hjelpe og støtte uansett hva som skjer, slik at det er større sjanse for at barnet ditt kommer til deg med et problem
- Nettsiden [Hva er innafor](#) kan brukes som utgangspunkt for å snakke med ungdom om frivillig sex, sexpress og overgrep.

Har du blitt utsatt for overgrep?

- Du kan få hjelp hos [overgrepsmottaket i Alta, Hammerfest og Kirkenes](#) eller på din lokale legevakt på telefon 116117.

2.4. Seksuelle overgrep mot barn

De fleste av de registrerte straffesakene i Finnmark som gjelder seksuelle overgrep mot barn dreier seg om deling av seksualiserte bilder eller video. Overgrep mot barn normaliseres på det mørke nettet og i chattegrupper på krypterte plattformer. Teknologien bidrar til at seksualforbrytere har lavere risiko for å bli oppdaget i kontakt med barn. Nasjonale eksempler viser også at barn helt ned i 5-årsalderen har delt seksualiserte videoer over nett.

Mistenker du at barn eller ungdom utsettes for overgrep eller blir «groomet»?

- Tips politiet på telefon 02800, via [tipsmottaket til politiet i Finnmark](#) eller ta kontakt med politiets nettpatrulje i Finnmark på Facebook eller Instagram.
- Politiattest skal legges frem ved tilsetting eller engasjement i frivillige verv som innebærer kontakt med barn. Det inkluderer idrettslag, kulturskoleopplæring og andre fritidsaktiviteter. [Se mer om politiattest på politiet.no](#)

Har du blitt utsatt for vold, overgrep eller andre straffbare handlinger?

Støttesenter for kriminalitetsutsatte kan hjelpe:

- Informasjon og veiledning om det å anmelde
- Støtte hele veien fra politianmeldelse til saken er avgjort
- Vitnestøtte før, under og etter eventuell straffesak
- Informasjon om voldserstatning

Vi er til stede i Kirkenes og Kautokeino, og har samisk kompetanse.

Besøksadresse Kirkenes: Johan Knudtzensgate 2, 9917 Kirkenes

Besøksadresse Kautokeino: Bredbuktnesveien 8, 9520 Kautokeino

Epost: stottesenter.finnmark@politiet.no

Åpningstid: Mandag til fredag kl. 09:00-15:00

Ring oss på 40 44 65 22 (ikke sms)

[Mer informasjon på politiets nettsider](#)

3. Trusler mot tryggheten

De fleste innbyggerne i Finnmark er trygge i sine nærmiljø og lite berørt av kriminalitet. Trusler mot den alminnelige tryggheten omfatter organisert kriminalitet og menneskehandel, vold og konflikter, innførsel, produksjon og omsetning av narkotika, og ulovlig salg eller besittelse av skytevåpen og eksplosiver.

3.1. Ungdomskriminalitet

Den alvorlige ungdomskriminaliteten har et begrenset omfang i Finnmark. Politiet har registrert at noen ungdommer med sammensatte utfordringer viser en uønsket utvikling med trusler, vold og ran. Disse utgjør en liten gruppe, men kan stå bak flere alvorlige saker i sitt nærmiljø. Mer etablerte kriminelle kan ha interesse av å utnytte og rekruttere sårbare barn og unge til omsetning av narkotika og annen alvorlig kriminalitet.

3.2. Narkotika

I Finnmark er cannabis og amfetamin de narkotiske stoffene som beslaglegges mest. Enkelte kjøper og selger narkotika i større kvantum eller har knytninger til kjente kriminelle nettverk. Det gjøres færre beslag enn tidligere, samtidig som det rapporteres om økende bruk av ulovlige rusmidler, og at mange oppfatter narkotika-bruk som lovlig. Økt tilgjengelighet via nett og stadig flere syntetisk framstilte og potente stoffer er en bekymringsfull utvikling.

3.3. Organiserte kriminelle miljøer

Det er grupperinger av personer som begår kriminalitet med et organisert eller profesjonalisert preg i Finnmark. Dette omfatter narkotikakriminalitet, fiskerikriminalitet og annen økonomisk kriminalitet.

Det er en stor nasjonal bekymring rundt svenske kriminelle nettverk og deres påvirkning gjennom vold og trusler i Norge. I Finnmark er vi kjent med at enkelte svenske kriminelle personer reiser hit med profittmotiv. Foreløpig oppleves deres voldsavtrykk i distriktet som svært begrenset. Politiet i Finnmark følger nøye med på denne utviklingen.

3.4. Ulovlig befatning med våpen og eksplosiver

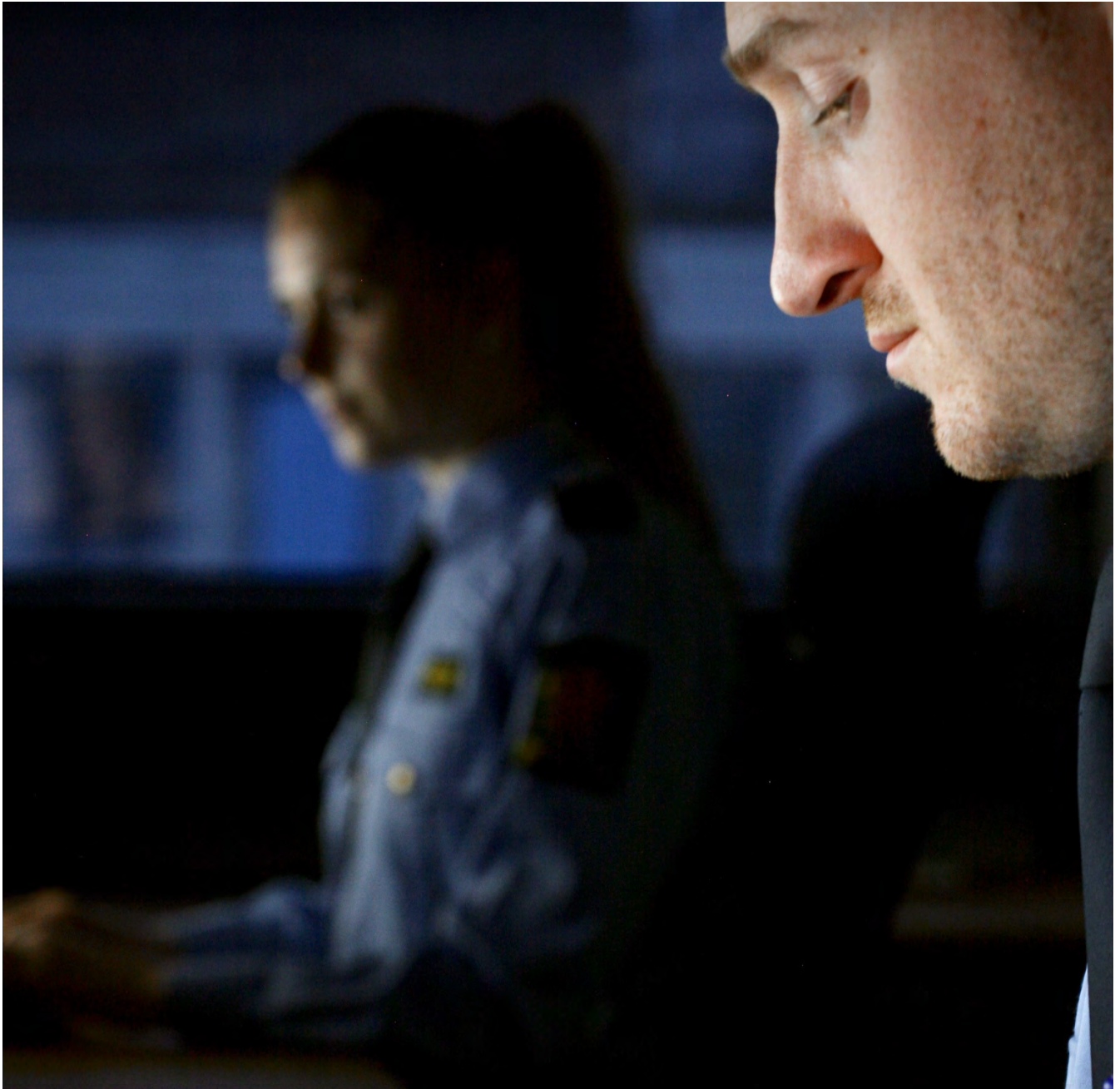
Det er også i vårt distrikt utfordringer knyttet til enkelte som har med kniv på offentlig sted. Enkelte i Finnmark har skaffet eller forsøkt å skaffe seg ulovlige skytevåpen. Hensikten synes for eksempel å være egenbeskyttelse mot trusler som følge av narkotika-gjeld eller sjalusi. Dette påvirker i liten grad tryggheten til innbyggere som ikke er involvert.

En høy andel lovlige våpen i Finnmark medfører en risiko for misbruk. Fangst og jakt har sterke historiske røtter og stor utbredelse, og gir mange våpen og enkel tilgang. Erverv og oppbevaring av våpen til lovlig jakt, sport og samlervirksomhet er strengt regulert gjennom våpenloven. Streng kontroll og forsvarlig oppbevaring og bruk er viktig for å unngå at våpnene blir misbrukt eller stjålet og benyttet til for eksempel ran, trusler og grov vold.

Råd til foreldre og andre foresatte

- Når ungdom står i situasjoner som føles umulige å komme seg ut av skyldes det ofte at de har gjort noe de angres på eller skammer seg over. Foreldre som trygger og støtter er da de viktigste medspillerne. Politiet kan gi råd når ungdom har utført eller blitt utsatt for kriminalitet. Ta kontakt med [din lokale politistasjon](#) eller kontakt politiet i Finnmark på [Facebook](#) eller [Instagram](#).
- Ungdommer som er i konflikt med hverandre kan få rådgivning eller mekling hos [Konfliktrådet i Finnmark](#).
- Innsyn i barnas kontotransaksjoner kan vise bekymringsverdige forhold som rusbruk, kjøp og salg av seksualisert materiale eller utpressing. Vær spesielt oppmerksom på kontobevegelser der motparten er ukjent.
- Når ungdom gjør straffbare handlinger er de ikke alltid klar over at det de gjør er straffbart. Verbale eller digitale trusler om vold er et eksempel. Å be mindreårige om seksualiserte bilder er også straffbart, også om den som spør er mindreårig selv.

4. Trusler mot digital sikkerhet

For de aller fleste er digital aktivitet og bruk av internett en naturlig del av livet. Det gjør oss sårbare for nye trusler.

Digital sikkerhet omfatter både kriminalitet som retter seg mot datasystemer, som datainnbrudd, -tyveri og digitalt skadeverk, og kriminalitet som gjøres enklere ved bruk av IKT-systemer, som seksuallovbrudd, økonomisk kriminalitet og organisert kriminalitet.

Digital kriminalitet øker både i omfang og alvorlighetsgrad. Truslene blir mer komplekse og utvikler seg raskt. Teknologisk utvikling og nye sårbarheter i samfunnet gjør det vanskeligere å oppdage, forebygge og etterforske digital kriminalitet.

4.1. Digitale bedragerier

Digitale bedragerier øker nasjonalt og skjer på mange ulike måter. I 2023 registrerte politiet blant annet tap av 287 millioner kroner gjennom nettbank-, investerings- og kjærlighetsbedrageri. Skam og fornektelse av å ha blitt lurt kan bidra til at det er store mørketall.

Aktørene bak digitale bedragerier er alt fra enkeltpersoner til profesjonelle aktører som driver multi-kriminell virksomhet. Globale svindlere blir stadig mer utpekulert og vanskeligere å oppdage.

Det vanligste er såkalt «nettfisking», der ofrene blir lurt til å gi fra seg person- og bankopplysninger over telefon, sms, epost eller annen digital kontakt. Gjerningspersonene utgir seg for å være virksomheter eller offentlige etater, posten, banker og forsikringselskap. Ofte blir ofrene satt under press ved at det haster.

Ved investeringsbedrageri blir ofrene lurt til å investere i finansobjekter med lovnad om høy avkastning, for eksempel kryptovaluta. Investeringen ser ut til å gi umiddelbar gevinst, og det oppfordres til å investere mer. I realiteten føres pengene ut av landet.

Digitale bedragerier skjer også i forbindelse med kjøp og salg på digitale markedsplasser på Facebook eller finn.no. Enten sender ikke selger varen som er forhåndsbetalt, eller kjøperen betaler ikke for en vare som er mottatt.

Råd om nettvett

- Ikke godta følge- eller venneforespørsler fra fremmede
- Hold profiler og vennelister privat
- Være bevisst at det du deler med noen få, kan deles videre til mange
- Bilder du deler kan utnyttes til å lage og dele KI-generert seksualisert materiale
- Du finner flere råd under [delbart på politiets nettsider](#)
- Les mer om å ivareta barnas sikkerhet på sosiale medier på [barnevakten.no](#)

Råd mot bedrageri på nett

- Gjør kontoene dine sikrere med sterke passord og totrinns autentisering ved innlogging
- Stopp, tenk, sjekk! Ingenting haster så mye som det fremstår
- Banken vil aldri be deg overføre penger til en såkalt «sikker» konto
- Logg aldri inn med BankID via lenke i SMS
- Banken og politiet ber deg aldri gi ut BankID-passord, koder, brukernavn eller annen innloggingsinformasjon over telefon
- Framstår et tilbud for godt til å være sant, er det ofte svindel
- Aldri invester penger via lenker på e-post, Facebook eller andre sosiale medier

Rådene over er henta fra [svindel.no](#). Der finner du mer informasjon om hvordan du best sikrer deg mot ulike typer svindel.

4.2. Kunstig intelligens

Kunstig intelligens (KI) gir nye verktøy for kriminelle. Kriminalitet blir automatisert, kan gjøres raskere og mer effektivt og terskelen for senkes. Politiet i Finnmark er særlig bekymret for seksuallovbrudd på nett, organisert kriminalitet og digitale bedragerier.

Kunstig intelligens kan benyttes til å manipulere menneskers virkelighetsoppfatning. «Deepfakes» kan brukes til utpressing, identitetstyveri, bedrageri og svindel. Både statlige aktører og kriminelle kan stå bak påvirkning gjennom falsk informasjon, og kan samle og analysere informasjon raskt for å avdekke sårbarheter.

4.3. Datainnbrudd og -tyveri

Politiet i Finnmark er særlig bekymret for datainnbrudd og -tyveri i offentlig sektor og private bedrifter. Det store flertallet av dataangrep er rettet mot tilfeldige virksomheter i søk etter sårbarheter. I Finnmark er det mange små og mellomstore bedrifter, som kan ha svakheter i sin digitale sikkerhet. Mål kan være økonomisk utpressing eller å samle inn personopplysninger som kan selges videre til andre kriminelle.

Løsepengevirus skjer ved at ved at dataenheten låses eller at sensitive data krypteres, og kan frigjøres mot innbetaling av løsepenger.

Den digitale trusselen fra statlige og ikke-statlige aktører er en del av et sammensatt trusselbilde. Den ulovlige aktiviteten kan for eksempel være sabotasje og digitale angrep.

Kraftindustri og fiskeindustri er blant flere attraktive mål i Finnmark for statlige- og ikke-statlige aktører som utnytter digitale sårbarheter for å gjøre datainnbrudd og -tyveri. Bortfall eller press mot en mindre, men kritisk, underleverandør kan i verste fall få konsekvenser for nasjonens sikkerhet.

4.4. Digital utpressing og deling av film og bilder

Noen utsettes for utpressing etter å ha delt egenprodusert seksualisert materiale med en person de tror er en jevnaldrende gutt/mann eller jente/kvinne via sosiale medier eller dating-apper. Noen ungdommer selger også seksualiserte bilder av seg selv. Bilder og film kan brukes til å presse til seg penger eller mer og grovere materiale, der trusselen er å bli avslørt for familie og venner.

Det forekommer også deling av seksualisert, voldelig eller krenkende materiale gjennom såkalte «exposed»-kontoer på sosiale medier, der ungdom på en skole eller i et område blir hengt ut og trakassert.

Dette sier loven

- Å dele bilder av personer som ikke har samtykket til det er straffbart, også når innholdet ikke er seksualisert
- Politiet kan gi råd og veiledning, men kan ikke fjerne innhold som ligger på internett
- Det er ulovlig etter norsk lov å lage, videreformidle og lagre KI-genererte fremstillinger som seksualiserer barn
- Ved ulovlig deling av seksualiserte bilder kan politiet inndra mobiltelefonen, også når gjerningspersonen er mindreårig

Har du blitt utsatt for utpressing?

- Bryt kontakten med utpresseren, og forsøk å sikre samtalelogg og annen informasjon
- Ikke betal pengekrav
- Ta kontakt med [din lokale politistasjon](#) eller kontakt politiet i Finnmark på [Facebook](#) eller [Instagram](#)
- Oppdager du at materialet er spredt, rapporter til plattformen det er delt på og meld til politiet
- Ha et bevisst forhold til hva du legger ut i sosiale medier

På nettsiden [Stop Non-Consensual Intimate Image Abuse](#) kan du registrere bilder som har havnet på avveie. Bildene får et digitalt "fingeravtrykk" som brukes til å fjerne dem fra en rekke nettsider og SoMe-plattformer.

5. Trusler mot naturen og økonomiske verdier

Finnmark har rike naturressurser. En velfungerende økonomi er et felles gode når spillereglene følges. Overutnyttelse av naturressurser, forurensing, økonomisk og arbeidslivskriminalitet truer disse verdiene.

5.1. Arbeidslivskriminalitet

Arbeidslivskriminalitet bryter norske lover om lønns- og arbeidsforhold, trygder, skatter og avgifter, er gjerne utført organisert, utnytter arbeidstakere og virker konkurransevridende og undergraver samfunnsstrukturene. Bransjene som relateres mest til arbeidslivskriminalitet er reiseliv og opplevelsesturisme, restaurant og gatekjøkken, bygg og anlegg og fiskerier næringen.

Lov- og regelbrudd omfatter ulovlig omsetning og utførsel av varer, manglende arbeidskontrakter, brudd på arbeids- og hviletid, lønn, utenlandske arbeidstakere med begrenset kunnskap om språk og rettigheter, ulovlig opphold og arbeid, mangelfull sikring og dårlige boforhold.

5.2. Ressursgrunnlag, dyrevelferd og miljø

Kriminalitet som truer natur, dyr, miljø og kulturminner omfatter for eksempel ulovlig utslipp og avfallshåndtering, ødeleggende inngrep i naturen, forurensning, handel med truede arter, dyrevelferd og ulovlig uttak av verdifulle naturressurser. Plyndring av fuglereir er en utfordring i Finnmark som kan gjøre alvorlig skade på økosystem, og fugl og egg kan ha svært høy omsetningsverdi.

Ulovlig motorferdsel i utmark, med kjøring i bratt terreng utenfor løypenettet, under forhold med stor skredfare, medfører alvorlig risiko, både for de som kjører og for søk og redningsmannskaper. På barmark kan ulovlig motorferdsel utenfor godkjente løyper gjøre stor skade på naturen. Motorferdsel kan også forstyrre reindrifta.

Mer informasjon og tips

- Om du mistenker økonomisk kriminalitet eller miljøkriminalitet kan du sende informasjon til politiet i Finnmarks [tipsmottak på politiets nettsider](#)
- Som kjøper av varer eller tjenester fra firmaer som driver uten å betale merverdiavgift eller skatt, risikerer du å bli straffet for medvirkning til skattesvik
- Du kan lese mer om fiskeri- og havbrukskriminalitet på nettsidene til [Nasjonalt tverretatlig analyse- og etterretningssenter - NTAES](#)
- Du kan lese mer om aktuelle trusler innen økonomisk kriminalitet og miljøkriminalitet på [nettsidene til Økokrim](#).

6. Trusler mot demokratiet

Noen aktører kan ha interesse av å svekke demokratiet og tilliten i Norge, på vegne av seg selv eller andre stater. Teknologi og globalisering gir flere muligheter for både statlige og ikke-statlige aktører. Finnmark er av særlig stor strategisk betydning for Russland. Den uforutsigbare internasjonale situasjonen og Russlands krig i Ukraina gir et trusselbilde som angår alle i Finnmark.

Foto: Forsvaret/Sigurd Smemo

6.1. Bruk av sammensatte virkemidler

Sammensatte virkemidler handler om å svekke en annen stat uten å gå til direkte væpnet konflikt. Målet er å svekke samfunnsfunksjoner, skape splid, undergrave tillit og svekke evnen til å ta beslutninger. Det skjer ved uriktig informasjon, politisk påvirkning, data-innbrudd og andre cyberoperasjoner, økonomisk press, oppkjøp av strategisk viktige virksomheter og eiendommer, skjulte etterretningsoperasjoner, militært press og ulike former for påvirkning som utnytter sårbarheter i samfunnet.

Sammensatte trusler rammer enkeltmennesker, næringsliv og offentlige myndigheter, og det er vanskelig å finne ut hvem som står bak. Handlingene er ikke nødvendigvis ulovlige eller farlige, men den samlede effekten kan ha alvorlige samfunnsmessige og sikkerhetspolitiske konsekvenser.

For å forstå hva som skjer er det viktig at politiet undersøker unormale hendelser som ellers kanskje ikke ville fått oppmerksomhet. Politiets undersøkelse kan vise om det foregår noe som kan knyttes til sammensatt virkemiddelbruk, eller avkrefte ved å finne en god forklaring. Politiet kan også bidra til å dempe eventuelle oppdukkende konflikter, diskriminerende handlinger eller hatefulle ytringer som kan knyttes til ytre påvirkning.

6.2. Utenlandsk etterretning

Russland og Kina fremheves som de største etterretningstruslene i Norge. Russland har lite å tape på å ta høyere risiko. Kilder og hjelpere rekrutteres direkte eller via digital kontakt. I realiteten kan hvem som helst være utsatt. Personer med en binding til Russland kan være foretrukket og særlig sårbare for rekrutteringsforsøk.

I Finnmark har det vært en rekke hendelser utført av personer med russisk statsborgerskap, nær familie eller en annen tilknytning, der spørsmålet er reist om vedkommende kan være utnyttet av russiske myndigheter. Det dreier seg om skadeverk, filming eller fotografering av kritisk infrastruktur, eksport av sanksjonsbelagte varer og støttemarkeringer.

Digital kontakt og rekruttering foregår blant annet via sosiale medier og chatteapper. Tilbud om en jobb kan handle om å innhente informasjon eller utføre andre oppgaver. Oppdraget virker harmløst, men sammen med annen informasjon kan det utgjøre en risiko for nasjonal sikkerhet. I ytterste konsekvens spørres det om å utføre betalte vold- eller sabotasjehandling.

Fremmed etterretning opptrer skjult, slik at det skal være vanskelig å slå fast at det står statlige aktører bak. Politiet er bekymret for at enkeltpersoner skal bli truet eller fristet til å utføre skadelige og uopprettelige handlinger mot sin opprinnelige vilje.

Politiet og PST ønsker tips

Finnmark har sterk interesse for fremmede staters etterretningstjenester og kriminelle aktører.

Hva kan du se etter?

- Uvanlig aktivitet, personer, kjøretøy og båter som fotograferer/filmer i områder eller ved infrastruktur
- Uvanlige bestillinger med uvanlige begrunnelser, tilreisende arbeidere med uklar tilknytning til virksomhet i området
- Personer som etterspør sensitiv informasjon, underlige telefonoppringinger eller unormale og målrettede henvendelser på sosiale medier
- Lokale forstyrrelser i tele- og datanett, bortfall av internett, nettverk, databaser på plattformer som normalt er stabile

Hva kan du gjøre?

- Meld fra til politiet så raskt som mulig
- Dokumentere mest mulig, f.eks. bilskilt, personer, uten å utsette deg selv eller andre for risiko
- Ta vare på relevante dokumenter, f.eks. faktura, bestillingsreferanser og kvitteringer
- Sikre logger og kameraopptak ved tidfestede hendelser og kontroller at teknisk utstyr fungerer
- Oppretthold sikkerhetsbevisstheten om fysiske trusler og sårbarheter, samt tekniske og digitale områder, inkludert sosiale medier

Meld fra til politiet i Finnmark på telefon 02 800 / 78 97 20 00 eller via tipsmottaket <https://tips.politiet.no/finnmark>

6.3. Trusler mot grensesikkerhet

Grensen mellom Norge og Russland er Norges eneste Schengen yttergrense på land. Siden angrepet på Ukraina har Norge sluttet opp om EUs sanksjoner mot Russland, med noen tilpasninger. Det er innført en rekke restriksjoner for russiske borgeres rett til å reise inn i landet. Kontakten mellom grensemyndighetene er opprettholdt i tråd med forpliktelsene i den bilaterale overenskomsten mellom Norge og Russland.

Storskog grenseovergangssted er det eneste lovlige passeringstedet mellom Russland og Norge. Trafikken er for tiden lav. De reisende består hovedsakelig av borgere med både norsk og russisk statsborgerskap, russiske borgere med Schengenvisum eller oppholdskort i Europa, russiske sjømenn, og norske eller russiske borgere med grenseboerbevis.

Smugling av høyt beskattede eller sanksjonsbelagte varer utgjør den største trusselen for grensekryssende kriminalitet ved land- og sjøgrensen i Finnmark. Smugling av valuta, narkotika, våpen og mennesker kan ikke utelukkes, selv om omfanget er lavt i Finnmark. Økt kontroll og sikkerhet i flere store europeiske havner kan bidra til at narkotika smugles via mindre havner i Norge og Finnmark.

Bruk av migrasjon som ledd i sammensatt virkemiddelbruk er aktualisert i det Finland omtaler som russisk organisert migrasjonsstrøm mot sine grenser. Finland har stengt alle grenseoverganger mot Russland. I 2015 var det en lignende migrasjonsstrøm mot Finnmark. Gjennom 2024 har vi ikke sett tendenser til press mot den norsk-russiske grensen.

6.4. Maritim etterretning

Yttergrensen langs Finnmarks kystlinje er omtrent 8120 km. Finnmark politidistrikt har flere hundre skipsanløp i året, der de fleste har vært russiske fiskefartøy til Kirkenes og Båtsfjord. Kirkenes, Båtsfjord og Tromsø er de eneste åpne havnene i Europa for russiske fiskefartøy over 500 bruttotonn. I juli 2024 ble det besluttet å øke kontrollaktiviteten, samt å redusere antall døgn russiske fartøy kan ligge i havn.

Russisk etterretning bruker til enhver tid sivile fartøy i sine operasjoner i norske farvann. Sivile russiske fartøy er etter russisk lov underlagt militær myndighet, og kan pålegges å utføre oppgaver som for eksempel informasjonsinnhenting, sabotasje av norske eller allierte verdier, påvirkning av Norges omdømme, omgåelse av sanksjonsregelverket gjennom smugling eller infiltrasjon av etterretningspersonell. Sjøveien utgjør en trussel for irregulær migrasjon og grensekryssende kriminalitet til Finnmark.

6.1. Trusler mot ro og orden og hatkriminalitet

Kriminalitet som skaper utrygghet i det offentlige rom truer offentlig ro, orden og de demokratiske verdiene. Den nye sikkerhetspolitiske situasjonen i verden, med krig i Europa og Midtøsten, påvirker også situasjonen innad i Norge.

Hatkriminalitet og ulovlig aktivisme kan redusere folks ønske om å delta i offentlig debatt og truer dermed ytringsfriheten, demokratiet og folks opplevelse av å kunne handle og bevege seg fritt. Hets og hatefulle ytringer mot samer og minoriteter foregår oftest på nettet og i sosiale medier, men kan også omfatte skadeverk og truende atferd. Det er registrert få anmeldelser som gjelder hat eller hets.

Politiet ser at utfordringer knyttet til aktivisme og motstand mot kraftutbygging og inngrep i naturen kan oppstå. Politiet opplever å ha god dialog for å kunne ivareta sikkerheten og beskytte ytringsfriheten. Det forventes liten eller ingen bruk av vold.

Langvarige konflikter kan skape splittelser og polarisering, og kan utløse hatkriminalitet og trusler mot politikere og samfunnsdebattanter. Konflikter kan også utnytte av utenlandske og statlige aktører som ønsker å ramme stabiliteten og tilliten i samfunnet.

Jamming og manipulering av GPS-signaler i Finnmark

Øst-Finnmark har siden 2017 blitt rammet av GPS-jamming fra russisk side som etter hvert har nådd et nivå som forstyrrer GNSS-signalene kontinuerlig.

I starten av 2025 har Nasjonal kommunikasjonsmyndighet (NKOM) også avdekket signalmanipulasjon, kalt spoofing, fra russisk side og inn i norsk luftrom. Det innebærer at GPS-signalene manipuleres og viser en helt annen posisjon enn den reelle.

Denne typen signalforstyrrelser vil kunne endre seg raskt, og kan få vidtrekkende og alvorlige konsekvenser dersom det skjer på bakkenivå.

Det er kritisk å forstå svakhetene ved GPS-baserte systemer. Verken organisasjoner eller befolkningen kan stole blindt på at de vil fungere over alt til enhver tid. Det er viktig å bygge robusthet og redundans ved å ha flere navigasjonssystemer og bakkebaserte systemer.

Folk som ferdes i naturen i Finnmark bør alltid ha med seg og kunne navigere med kart og kompass.

Trusselvurdering 2025 Finnmark politidistrikt

Utgitt: Februar 2025

Utgiver: Finnmark politidistrikt

Foto: Politiet/Forsvaret